

**Rådet för bedömning av
lagstiftningen**

Utlåtande Dnr: SRK/1633/32/2018
2.10.2018

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om penninginsamlingar och till vissa lagar som har samband med den

Utkastet till regeringens proposition har på många sätt beretts exemplariskt. Propositionen är ovanligt klart och tydligt formulerad på allmänspråk. Den ger en god uppfattning om bakgrunden till lagreformen och om de målsättningar som handlar om att främja insamlingsverksamheten så riskfritt som möjligt och om det civila samhällets behov. Det finns noggranna motiveringar till de viktigaste förslagen, inklusive alternativ. Reformen grundar sig på en omfattande beredning, och vid beredningen har många utredningar utnyttjats. Konsekvensbedömningarna är mångsidiga och högklassiga, men det saknas bedömningar av en del av verkningsområdena. Utlåtandena och de ändringar som gjorts på basis av dem har presenterats noggrant.

De väsentligaste bristerna och utvecklingsobjekten i utkastet till proposition är följande:

- i) Propositionens viktigaste mål är att skapa ett smidigare penninginsamlingsförfarande, öka verksamhetsmöjligheterna för den tredje sektorn och främja det civila samhällets verksamhet. Reformen kan ändra tyngdpunkten för penninginsamlingsverksamheten och biståndet. De konsekvenser som reformen har för välfärdstrukturerna i samhället bör därför ytterligare övervägas.
- ii) I propositionen bör också behandlas identifieringen av den som får intäkter från småskaliga insamlingar, personens samtycke till en insamling och vilka uppgifter om personen som kommer ut i offentligheten. Eftersom avsikten med småskaliga insamlingar är att stödja personer i en särskilt utsatt ställning, och eftersom sociala medier troligen kommer att vara ett viktigt forum för insamlingarna bör propositionen också behandla konsekvenserna av eventuell offentlighet i sociala medier.
- iii) Det är skäl att i propositionen bedöma konsekvenserna av att ge intäkterna från småskaliga insamlingar till personer med ekonomiska svårigheter i de fall där mottagaren av de insamlade medlen får utkomststöd, är föremål för utsökning eller har beviljats skuldsanering. Samma omständigheter bör också bedömas med avseende på dem som anordnar en insamling och dem som ger donationer till den.
- iv) Konsekvenserna för myndigheterna behandlas enbart ur polisens synvinkel. Utöver detta bör de konsekvenser av småskaliga insamlingar som berör myndigheterna behandlas särskilt i fråga om Skatteförvaltningen, men också ur FPA:s och utsökningsmyndigheternas synvinkel samt i fråga om skuldsanering. Det är möjligt att reformen leder till tolkningsproblem för myndigheterna i enskilda fall och till behov av att ge handledning till dem som omfattas av en småskalig insamling.
- v) Risken för missbruk vid småskaliga insamlingar och hur den kan avvärjas bör behandlas mer konkret och de olika aspekterna bör sammanställas.
- vi) Det är skäl att till utkastet till regeringsproposition föga ett omnämnande om uppföljningen och om dess innehåll.

Rådet anser att utkastet till regeringens proposition i huvudsak följer anvisningarna för konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition kompletteras i överensstämmelse med rådets utlåtande innan regeringens proposition lämnas till riksdagen.